

7 VĚSTNÍK ROUBENKY

<http://kolovratek.brontosaurus.cz>

2017

Letošní rok toho přinesl mnoho. V lednu jsme začali „wellness“ valnou hromadou v Dolejších Kunčicích, kdy jsme vedle shrnutí minulého roku a plánování toho následujícího stihli také zajít do sauny. Výstupem valné hromady však naštěstí nebyla pouze vysaunovaná těla, ale také plány, díky kterým se v červenci uskutečnil tradiční tábor na Kudlačeně. Ten byl zpestřen hrozbou, že na naši opečovávanou louku vjedou bagry. Vše se naštěstí vyřešilo, a tak jsme v září mohli zakončit letošní kosící sezónu Dokosnou. Ale to nebylo vše. V srpnu proběhla experimentální víkendovka „DIY“ a v říjnu jsme se pak zapsali do historie umění, když s přispěním Kolovrátku proběhla his-

toricky první vernisáž fotek Jiřího „Bobra“ Procházky.

Udály se také o něco méně veselé věci. Na sklonku roku zemřel pan Tengler, Honzův a Jiříkův dědeček, který byl nezaměnitelnou součástí našich akcí na Horní Bečvě. Vždy nás uměl svérázným způsobem vrátit zpět do reality. Tak jak na jeho památné hlášky (jako nezapomenutelné „Tomášu, Tomášu, ty nejsi dobrý člověk...“ nebo při vaření Kájiny a Eliščiny zelňačky „Kurňa, to voní, já se snad na staré roky stanu vegošem!“), tak stejně na něj nemůžeme nikdy zapomenout.

Zajímavé čtení a vzpomínání přeje

Radim

BESKYDSKÉ ŘEMESLNÉ SENOBRANÍ

Každý tábor je v něčem výjimečný. Většinou jsme schopní odhadnout, čím bude tábor jedinečný, ovšem letošek byl výjimkou. Myslím si, že pro mnohé zůstane letošní tábor v paměti jako ten, kdy jsme „bránili Kudlačenu před bagry“. Vše začalo nevinně, tak nepředbíhejme...

Počátek tábora byl, dalo by se říci, zcela standardní. Část organizátorů přijela už o den dřív, tak aby v den příjezdu účastníků mohli už od samého rána začít chystat věci na tábor. Jednak připravit tábořiště a pak zajít na Kudlačenu podívat se, jak se nám letos urodila tráva a vykosit hranice křovíňáky, aby bylo jasné, co kosit a co už ne. Cestou na Kudlačenu jsme si všimli, že na louce, poníž scházíme do Ondrového, proběhla výměna sloupů elektrického vedení. Vedle starých sloupů, a nutno říci, že mnohé z nich už měli svá nejlepší léta za sebou, vyrostly nové. Některé matfyzácké dušičky to zaujalo, ale velkou pozornost jsme tomu nepřikládali.

Během odpoledne přijeli zbylí účastníci a večer jsme společně zasedli do tee-pee k vydatné večeři. Dlouhé ponocování nebylo v plánu, neboť další den jsme brzy ráno vyráželi s kosami na Kudlačenu. Den pěkně ubíhal, když tu se po Kudlačenské cestě začala blížít dodávka. Z dodávky vystoupil sympatický pán, se kterým jsme se dali po chvíli do řeči. Dozvěděli jsme se, že jeho úkolem je vyměnit sloupy elektrického vedení také na Kudlačeni, a tak přijel, aby si to zde obhlédl, že stejně nejdříve musí sloupy navozit. Na naše upozornění, že se jedná o přírodní památku, která je v tomto období značně podmáčená, pouze pokrčil rameny. Oni měli svou práci zadánu jasně a její naplnění nebylo dohadování se s místními blázný.

Nutno ale říci, že měl pro nás pochopení. A tak nám blahosklonně navrhl, že když nám to tak pěkně jde, klidně počká pár dní, než louku dokosíme. Vysvětlování, co je to fázová seč a že ty dvě desítky dobrovolníků obkosují téměř každou orchidej, které oni rozjezdí těžkou techni-

kou, nemělo úplně smysl. Tak jsme se přátelsky rozloučili a dodávka opět odjela. Toto setkání v nás vyvolalo značnou nervozitu. Měli jsme sice poměrně dost kos a jiných potenciálně nebezpečných nástrojů, ale v porovnání z bagrem a V3Skou jsme byli v menšině. Nabízelo se nám obrátit se na správu CHKO a začít to řešit přes vyšší místa. Nicméně byl státní svátek a nám se nedařilo nikoho zkontaktovat. Nezbývalo, než s jistými obavami vyčkávat, a to ještě dva dny, neboť po svátku příchodu Cyrila a Metoděje zbývalo ještě oslavit upálení Husa.

A opravdu, další dva dny se nic nedělo, načež přišel pátek, jediný pracovní den mezi svátky a víkendem. Během dopoledne přijela na Kudlačenu V3Ska, která dovezla první betonové stožáry, které složili na kraji památky. S o to větší intenzitou jsme začali volat. Po neúspěšných voláních na mobilní čísla jsme přešli na pevné linky a nakonec se nám konečně podařilo dovolat na správu CHKO, a to dokonce hned k tomu nejvyššímu. A pak to dostalo spád. Ukázalo se, že správa opravdu netuší, že se chystá výměna sloupů i na Kudlačeně. Rozezvoněly se telefony a došlo k dohodě, že sloupy se teď na Kudlačeně vyměňovat nebudou a také jak a kdy proběhnou další jednání. To už ale nebyla naše starost, my jsme mohli pokračovat v kosení louky, bez obav z toho, že nám za zády bude jezdit bagr.

Tábor ovšem nebyl pouze o bagrech. Vedle louky měl tábor několik dalších výrazných rovin, které plně zahltily všechny smysly. Pokud nevěříte, tak vás o tom snadno přesvědčím. Začneme sluchem. Na tento vjem působilo hned několik výrazných zvuků či možná hluků. Vedle tradičního tlukotu kladiv při nakouvání kos a svištění kos, které střídal kovový zvuk broušení, se letos ozývaly i africké bubny při bubenickém workshopu pod vedením zkušeného bubeníka Kužela. Ovšem nezněly pouze rytmy, zněla také melodie. Na tábor jsme pozvali mistra píšťalkáře Rostu, pod jehož vedením jsme si vyrobili a naladili své vlastní bezové koncovy.

Nyní se přesuneme k čichu. Možná se obáváte, co je hlavní vjem na letním stanovém táboře, který trvá více jak týden a kde nejsou žádné sprchy, ale nebojte, nedaleká protipožární nádrž či blízká přehrada to jistí. Je pravdou, že oproti vykuřování tee-pee z loňského roku byl letos tábor o poznání méně intenzivní, a tak možná i díky tomu jsme mohli kouřem nezatíženými nosy oceňovat vůni chleba pečeného v chlebové peci. Pec byla letos v provozu opravu intenzivně, a aby nevychladla, tak se v ní stihly upéct také vánočky a během nedělního večera posloužila k několikahodinovému pečicímu maratону, jehož výsledkem byla pizza v počtu asi dvaceti kusů.

Óda na čerstvé pečivo by se dala uvést také ve spojení s chutí. Nejintenzivnější chuťové zážitky, jejichž intenzita ovšem nebyla dána pouze chutí, ale spíše okolnostmi, nám zajistil Bobr. Dříve byly naše tábory vegetariánské. V současné době je však počet vegetariánů skoro na nule, a tak byly na jednu z večerí byly v plánu ryby. Nákup mražených ryb v některém ze supermarketů nás ovšem nelákal, neboť v nedalekém Rožnově jsou sádky, kde je možné koupit čerstvě zabitě ryby, které je zde možné také nechat vykuchat. To však nepřicházelo v úvahu, neboť Bobr, jehož biologické znalosti jsou opravdu rozsáhlé, se už těšil, až nám ukáže, jak si každý tu svou rybu může vykuchat sám. Tento krvavý workshop byl však pouze předeherou. Je obecně známo, že láska prochází žaludkem. V případě Bobra, který je zapálený entomolog, to platí doslova. S nadšením sobě vlastním nám ve stejný den, kdy se kuchaly ryby, také předvedl, že je možné jíst i drobnější živočichy. Konkrétně se podávali červi. Na druh se mě neptejte, jen si pamatuji Bobrovo labužnické vysvětlování, že už je pár dní krmí jablkem, díky čemuž mají jedinečnou chuť, která se krásně snoubí s čokoládou, do které je namáčel.

Hmat bývá na táborech obvykle spojen se sprádáním vlny či s jejím čištěním, při němž se ruce příjemně promažou lanolínem. Letos jsme vlnu na programu neměli. Nejintenzivněji jsme tak ve svých rukou cítili dřevo. A to jak při jeho opracování během workshopů, tak zejména na louce v podobě kosišť a násad hrábí či vidlí. Tento pocit byl pak zvyrazňován puchýři či mozoly, který tento kontakt se dřevem občas způsobuje.

Posledním smyslem, o němž jsem prozatím nemluvil, je zrak. Je velmi těžké popsat, jak působí pohled na vycházející slunce nad rosou skropenou loukou (no dobře, většinou je v reálu tento romantický okamžik narušen odháněním muchniček a hovad ze všech obnažených částí těla), a nebo jak je naopak krásný západ slunce za horizontem po celodenní práci. Přesto se díky tomuto vjemu můžete trochu netradičně vrátit na tábor také vy. Během tábora projelo kolem tábořiště auto vybaveno foťáky na střeše a my jsme byli zvětšeni v panoramě na stránkách mapy.cz. Vyhledáte-li na těchto stránkách „Horní Bečva 130“ a přepnete se na panoramu, tak se můžete podívat, jak Eva, Evča a Terka myjí nádoby u studánky, nahlédnout do pootevřené stodoly a nebo stapřit Jiříka, Kubu a Karla, kteří se právě vracejí z louky. Snad i tato vzpomínka zapadla do celkové mozaiky, kterou byl letošní tábor, a pevně věřím, že i příští rok navážeme na tuto mozaiku opět mozaikou jinou.

DIY

(DŮ IT YORSELU)

„Co se, kurva, sereš s těma hřebíkama?! Stejně to přijde do kamen. . .“

Dědeček s cigaretkou a írečným ľudovým jazykom skrátka k víkendom na chalupe patrí. A na všetko má svoj názor. Takže keď prišiel čas na zbúranie najstaršej kadibudky, ktorá pamätala ešte prvý tábor a posledných pár rokov už slúžila iba ako pasca na medvede s prepadliskom, nemohol pri tom chýbať. A tak padla – eternit zo strechy a bokov na jednu stranu, zhnité drevo na stranu druhú a k tomu celú dobu dobre myslené, i keď drsne podané, rady od majiteľa domu.

A čo inak? Nejakो nám tie názvy akcií nejdú. Ako sa pred rokmi nechytla víkendovka „Ty pí. . .“, kde sme chceli postaviť típi na letný tábor, tak ani tento názov veľa ľudí neprilákal. Ani heslo použité na facebooku „Robíte si to sami?“ (s nedodaným „Robte si to s nami!“) dychtivých ľudí nepritiahlo a tak si @adim vyrábal okienko na maringotku (len keby mu nepraskalo sklo), Jiřík upratoval dielňu a dlabal čajové more a ja, ja som z kusov dreva robil najprv hranoly, z hranolov guľatinu a z guľatiny páky do ponkov, ktoré nám v dielni chýbali.

Keď k tomu pridáme návštevu priehrady a túlanie sa lesíkom za chalupou, tak z toho máme pohodový víkend vo veľmi, veľmi komornej atmosfére. Len niektorí sa už začínali tešiť, ako sa na dokosné pustia do stavby kadibudky novej. . .

Jeffer

DOKOSNÁ

I letos jsme se sešli na tradiční páté zářijové *Dokosné*, která se konala o prodlouženém zářijovém víkendu. Účastníků se na Krivonožkovice chalupu do Beskyd sjelo kolem dvaceti již v podvečer svatováclavské slavnosti. Společný večer jsme kromě skvělé večere z kuchyně malunky strávili seznamovacími hrami a pro zájemce zde byla možnost předení vlny na kolovrátku, jakožto ukázky tradičního řemesla v Beskydech. Honza s Míšou nás provedli rychlokurzem zpracování ovčí vlny od stříhání ovcí až po pletení svetrů. Mnozí z nás se tedy pustili do boje s tímto *nástrojem*, což vůbec nebylo lehké! Přesto se nám všem povedlo alespoň kousek vlny upříst. Pro někoho to možná nebyl takový zážitek, protože se s kolovrátkem setkává na každoročním táboře či dokosné, ale pro nováčky, jako jsem já, to byla zbrusunová zkušenost a výzva

pochopit, na jakém to fyzikálním principu tento *nástroj* vlastně funguje.

Páteční den předpovídal nejen pěkné počasí, ale i celodenní práci. Proto jsme se všichni posílení snídání vydali vesele s kosami a hráběmi na nedalekou louku Kudlačenu. Úkol zněl jasně: pokosit, shrbat a sklidit trávu. Čekal nás ale ještě jeden netypický úkol: naplnit co nejvíce Honzovu dodávku trávou pro jejich sousedovic ovečky, samozřejmě Kudlačenskou trávou prvotřídní kvality. O zábavu tudíž bylo postaráno na celý den. S přibívajícím trávou se ji odvážný dobrovolník Jethro snažil co nejvíce udupat, ale nakonec bylo zapotřebí více dobrovolníků, kteří společně dostali trávu až po úplný okraj dodávky. Nakonec zavřít dveře a jelo se! V odpoledních hodinách byla práce hotova. Skvělý to pocit! Vědět, že orchideje se krásně vysemenily, a tím pádem bude příští rok potřeba Kudlačenu znovu pokosit, znovu shrbat a znovu sklidit trávu, ale hlavně znovu se sejít a prožít další nezapomenutelné zážitky, mezi které patří tradiční řemeslný workshop, kytarové večery v podání Bobříka a Jiříka, podzimní koupání v nádrži pro otužilce, či prostě jen procházka po okolí.

Dokosná by se ale vůbec neuskutečnila bez lidí, kteří rok co rok obětují svůj volný čas pro Kudlačenu a pro nás, nadšené dobrovolníky. Takže velké díky Křivonožci, Bobříkovci, @adime a Jeffe. Jste berušky obecné (odborně řečeno *Coccinella septempunctata*)! Tak snad zas za rok na Kudlačeně.

Beruška

KARPATSKÁ SETKÁNÍ

Dne 12. října proběhla v Galerii Modrá kočka (Lidická 25/27 – 7. patro, Brno) vernisáž výstavy fotek Jiřího „Bobra“ Procházky s názvem *Karpatská setkání*. Udály se zde mnohá, nejen karpatská, setkání a bylo zde možné vidět mnohé, mimojiné třeba následující fotka...

(Z)Věstník z roubenky 2017

Vydává: Základní článek Hnutí

Brontosaurus Kolovrátek

kolovratek@brontosaurus.cz

<http://kolovratek.brontosaurus.cz>

S obsahem je možné nakládat dle licence
CC v. 3.0.

Autoři jednotlivých článků:

Beskydské řemeslné senobraní:

Radim „@adim“ Pechal

DIY: Tomáš „Jeffer“ Štec

Dokosná: Jitka „Beruška“ Jedličková

Korektury: Petra Pechalová

Autoři fotografií:

Tomáš „Jeffer“ Štec: str. 1, 3, 5

Radim „@adim“ Pechal: str. 2

Tomáš Gavenčíak: str. 6, 7

Jiří „Bobr“ Procházka: str. 8

Tiskovina je neprodejná